

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ГРУПОВА ДИНАМІКА ТА КОМУНІКАЦІЇ (ТРЕНІНГ)

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 075 Маркетинг

освітньо-професійної програми *Маркетинг*

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента ГРУПОВА ДИНАМІКА ТА КОМУНІКАЦІЇ (ТРЕНІНГ) підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг за освітньо-професійною програмою Маркетинг

Розробник: Лариса Ющишина, доцент кафедри менеджменту, к.е.н., доцент

Гарант освітньо-професійної програми

Алла ЛЯЛЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 3 від 06 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 «Управління і адміністрування» 075 «Маркетинг» Маркетинг Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u>1</u> -ий
		Семестр <u>1</u> -ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>26</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>36</u> год.
		Самостійна робота <u>50</u> год.
		Консультації <u>8</u> год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2500

II. Інформація про викладача

Ющишина Лариса Олексіївна, к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту

Контактна інформація (0303381598 Yushchyshyna.Larysa@vnu.edu.ua)

Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Групова динаміка та комунікації (тренінг)» належить до нормативних компонентів, спрямований на формування фахових та особистісних компетенцій, пов'язаних з ефективною побудовою групової роботи і комунікацій в професійному контексті; отриманням практичних навичок застосування методів діагностики і управління груповою динамікою в групових і командних видах професійної взаємодії; формуванням і розвитком комунікативної компетентності для ефективної професійної діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Мета викладання освітнього компонента – засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок успішної адаптації до нового колективу, вміння керувати своїм часом та стресами, запобігання конфліктним ситуаціям, ефективного вирішення завдань між учасниками команди, усвідомлення своєї ролі у житті, відкриття здатностей до самоконтролю і самокорекції своєї особистості.

Основними завданнями освітнього компонента є: вивчення теоретичних та практичних аспектів групової роботи і комунікацій у професійному контексті, методів діагностики і управління груповою динамікою в групових і командних видах професійної взаємодії, питань розвитку особистої відповідальності, складових самомотивації, поняття та складових стрес-менеджменту, лідерства та влади, визначення соціально-психологічних ефектів групової

роботи, динаміки розвитку групи і команди, специфіки процесу міжособистісної комунікації, сутності та причин виникнення конфліктів у міжособистісних комунікаціях, дотримання норм етики ділової (професійної) комунікації та крос-функціональної взаємодії.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК11. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

- ФК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.
- ФК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.
- ФК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.
- ФК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання

- ПРН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.
- ПРН14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

4. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назва змістовних модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	ЗК	СК	ПРН	Усього	У тому числі				
					лекції	практичні	самостійна робота	консультації	
Змістовий модуль 1. Групова динаміка									
Тема 1. Групова динаміка як наукова дисципліна.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	8	2	2	4		ТР(1), Т(2) /3 бали
Тема 2. Індивідуально-психологічні	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	4	3	1	ТР(1), РМГ(1), Т(2) /4 бали

властивості особистості та розвиток особистої відповідальності.									
Тема 3. Влада та лідерство в групі.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	4	4		РМГ(1), Т(2), РС(1) /4 бали
Тема 4. Характеристика групи.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	9	2	2	4	1	ТР(1), Т(2) /3 бали
Тема 5. Соціально-психологічні ефекти групової роботи. Управління стресом.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	4	3	1	ТР(1), Т(2) /3 бали
Тема 6. Динаміка розвитку групи і команди.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 10 ЗК 11	ФК 3 ФК 4 ФК 13 ФК14	ПРН-10 ПРН-14	9	2	2	4	1	ТР(1), Т(2) /3 бали
Разом за модулем 1				56	12	18	22	4	max 20 балів
Змістовий модуль 2. Міжособистісні комунікації									
Тема 7. Спілкування та комунікація.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	2	4		Е(1), РМГ(1), Т(1) /3 бали
Тема 8. Міжособистісні комунікації в груповій або командній роботі.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	4	4		ТР(1), РМГ(1), Т(1) /3 бали
Тема 9. Організація та проведення нарад і робочих зустрічей.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 8 ЗК 9 ЗК 10 ЗК 11	ФК 3 ФК 4 ФК 13 ФК14	ПРН-10 ПРН-14	9	2	2	4	1	РМГ(1), Т(1), РС(1) /3 бали
Тема 10. Ділові переговори.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	9	2	2	4	1	ДС(1), Т(1), РС(1) /3 бали
Тема 11. Публічний виступ і ефективна презентація.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	9	2	2	4	1	РМГ(1), Т(1), ДБ(1) /3 бали

Тема 12. Конфлікти в міжособистісних комунікаціях.	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	10	2	4	4		РМГ(1), К(1), Т(1) / 3 бали
Тема 13. Етика крос-функціональної взаємодії	ЗК 4 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 11	ФК 4 ФК14	ПРН-14	9	2	2	4	1	РМГ(1), Т(1) / бали
Разом за модулем 2				64	14	18	28	4	max 20 балів
Види підсумкових робіт									
Контрольна робота 1									КР 30 балів
Контрольна робота 2									КР 30 балів
Всього годин / Балів				120	26	36	50	8	max 100 балів

Форма контролю*: КР- контрольна робота, Е- есе чи реферат, Т- тести, ТР – тренінгові вправи, РС- розгляд ситуаційних завдань, РМГ – робота в малих групах, ДС – дискусія, ДБ – дебати, К- розгляд кейсів, підсумковий контроль у формі заліку.

Види навчальної діяльності, форми і методи навчання розміщені на платформі дистанційного навчання Moodle за посиланням: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2105>

5.Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента «Групова динаміка та комунікації (тренінг)» передбачає: підготовку до аудиторних (практичних) занять-тренінгів – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента; розв'язання практичних та тестових завдань; розв'язання кейсів; підготовку до усіх видів контролю.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2105>

Таблиця 3

Тема	Питання для самостійної роботи	К-сть год
1	Школа групової динаміки: К. Левін та Дж. Морено. Механізми функціонування групових феноменів.	4
2	Соціальні ролі особистості. Основні положення та інструментарій Тайм-менеджменту.	3
3	Теорія особливостей лідерства. Теорія лідерської поведінки. Теорія випадкового (ситуативного) лідерства.	4
4	Причини створення груп і стадії їх розвитку. Особливості поведінки особистості у групі. Ухвалення рішень в групі.	4
5	Соціально-психологічний клімат групи. Стрес та його подолання.	3
6	Крива командної ефективності. Побудова команди.	4

7	Закони, принципи та правила комунікації. Складові комунікативної стратегії. Моделі комунікації.	4
8	Способи та моделі спілкування. Труднощі та бар'єри комунікації. Принципи активного слухання.	4
9	Організація і техніка проведення ділових бесід. Приймання працівників і відвідувачів. Культура ділового спілкування.	4
10	Стадії проведення ділових переговорів. Стратегія ведення переговорів. Стили ведення переговорів.	4
11	Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час виголошення промови. Презентація як різновид публічного мовлення. Участь у дебатах.	4
12	Поняття конфлікту в міжособистісних стосунках. Типи і ознаки конфлікту. Шляхи вирішення і ліквідації конфліктів.	4
13	Службовий етикет. Ділова атрибутика й одяг. Культура толерантності.	4
	Разом	50

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.08.2023 р. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти.

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://surl.li/lpbys>).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту загалом, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в

освітньому процесі.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;
- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;
- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;
- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;
- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

Політика щодо академічної доброчесності.

Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.10.2020 р. (<http://surl.li/aagxg>). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Терміни виконання практичних робіт, самостійної роботи викладач повідомляє на перших заняттях або прописує на інтернет-платформі курсу. у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного здобувачами навчального матеріалу з освітнього компонента.

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмового тестування згідно затвердженого розкладу. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Містять 50 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється у 2 бали. Максимальна оцінка 100 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/kvyni>).

Перелік теоретичних питань до заліку:

1. Поняття групової динаміки.
2. Школа групової динаміки: К. Левін та Дж. Морено.
3. Механізми функціонування групових феноменів.
4. Поняття та психологічна структура особистості.
5. Природні властивості особистості, які впливають на роботу в команді.
6. Характер. Індивідуально-психологічні риси особистості.
7. Соціальні ролі особистості.
8. Основні положення та інструментарій Тайм-менеджменту.
9. Поняття та типи влади.
10. Поняття та функції лідерства.
11. Теорія особливостей лідерства.
12. Теорія лідерської поведінки.
13. Теорія випадкового (ситуативного) лідерства.
14. Прийоми і методи ефективного керівництва.
15. Поняття та види груп.
16. Причини створення груп і стадії їх розвитку.
17. Особливості поведінки особистості у групі.
18. Ухвалення рішень в групі.
19. Соціально-психологічні параметри групи.
20. Особливості поведінки особистості у групі.
21. Прояв групових ефектів.
22. Соціально-психологічний клімат групи.
23. Стрес та його подолання.
24. Динаміка групового розвитку.
25. Робоча група і команда: схожість і відмінність.
26. Крива командної ефективності.
27. Побудова команди.
28. Сутність понять спілкування та комунікація.
29. Питання теорії комунікації.
30. Соціальні інститути комунікації.
31. Закони, принципи та правила комунікації.
32. Складові комунікативної стратегії.
33. Моделі комунікації.
34. Види і форми комунікації.
35. Процес комунікації.
36. Комунікативні мережі та стилі.

37. Способи та моделі спілкування.
38. Труднощі та бар'єри комунікації.
39. Принципи активного слухання.
40. Організація ділового спілкування.
41. Ділова нарада.
42. Організація і техніка проведення ділових бесід.
43. Приймання працівників і відвідувачів.
44. Культура ділового спілкування.
45. Психологічні аспекти ефективного ділового спілкування.
46. Підготовка та ведення ділових переговорів.
47. Стадії проведення ділових переговорів.
48. Стратегія ведення переговорів.
49. Стили ведення переговорів.
50. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.
51. Види публічного мовлення.
52. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час виголошення промови.
53. Презентація як різновид публічного мовлення.
54. Участь у дебатах.
55. Соціально-психологічна характеристика конфлікту, його суть.
56. Природа та джерело конфлікту.
57. Розвиток та види конфліктів.
58. Поняття конфлікту в міжособистісних стосунках.
59. Типи і ознаки конфлікту.
60. Шляхи вирішення і ліквідації конфліктів.
61. Сутність і значення крос-функціональних команд у системі взаємодії персоналу підприємств.
62. Етика ділового спілкування.
63. Службовий етикет.
64. Ділова атрибутика й одяг.
65. Культура толерантності.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг) : курс лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 170 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21297/3/dynamika_trening.pdf

2. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг) : методичні вказівки до практичних занять. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 115 с.

3. Ющишина Л. О. Групова динаміка та комунікації (тренінг) : методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 107 с.

Додаткова

1. Виноградова О.В., Євтушенко Н.О. Групова динаміка та комунікації : навч. посіб. Київ : ДУТ, 2018. 223 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_1657_31254416.pdf

2. Дученко М. М., Шевчук О. А. Конфліктологія : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 88 с.

3. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ-Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.

4. Сегеда І. Групова динаміка та комунікації. Київ : КПІ ім.Ігоря Сікарського, 2019. 59 с.

5. Таранюк К.В., Кобушко Я.В. Лідерство та команда в публічному управлінні: конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2020. 175с.

6. Ющишина Л.О. Конфлікт-менеджмент : курс лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2020. 147 с.

7. Ющишина Л.О. Комунікативні процеси в менеджменті : курс лекцій. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2020. 164 с.

8. Anderson C. TED Talks: The Official TED Guide to Public Speaking. New York: Houghton Mifflin Harcourt, 2016. 250 p.

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.